

Otvorené zmluvy

Každý môže skontrolovať a okomentovať štátne zmluvy. Pomôže nový portál OtvoreneZmluvy.sk

Verejná kontrola štátnych zmlúv bude od dnes pre ľudí jednoduchšia. Aliancia Fair-play a Transparency International Slovensko spúšťajú nový investigatívny portál OtvoreneZmluvy.sk, ktorý prináša nástroje na to, aby mohol každý z nás kontrolovať zákazky a zmluvné vzťahy štátnych či samosprávnych inštitúcií.

Otvorené zmluvy používajú dáta zverejnené vo vládnom Centrálnom registri zmlúv (CRZ) a v ďalších menších registroch, ktoré zhromažďujú zmluvy od takmer 130 subjektov, prevažne samospráv a škôl.

Priestor na zlepšenie hľadajú tam, kde oficiálne štátne projekty zlyhávajú. Tie síce prinášajú obrovské množstvo zmlúv, no zverejňujú ich spôsobom, pri ktorom ich novinári, mimovládka i bežní ľudia môžu len ťažko systematicky kontrolovať. Zverejnené zmluvy sú plné nepresností, ktoré sú prekážkou pre ich efektívnu kontrolu. Oficiálne registre na takéto nepresnosti nedokážu upozorniť. Chýbajú im aj základné funkcie, ako napríklad vyhľadávanie v textoch zmlúv. Tieto nedostatky by chceli Otvorené zmluvy odstrániť.

Otvorené zmluvy si za cieľ dávajú priniesť namiesto neadresného zverejňovania informácií ľahko použiteľný nástroj, prostredníctvom ktorého dokážu k odhaľovaniu nehospodárneho správania prispieť ako odborníci, tak novinári, ale aj bežní občania, ktorých zaujíma nakladanie s verejnými prostriedkami.

“Štát sa rozhodol odkryť pred občanmi svoje zmluvné vzťahy. Mali by sme to ako občania využiť. Aby mal tento krok aj ozajstný význam, musíme spojiť sily a upozorňovať na problémové, nevýhodné alebo inak zlé zmluvy. Len tak štát donútime, aby míňal naše peniaze efektívne,” vraví Matej Kurian z Transparency International Slovensko.

Projekt pomáha každému, kto chce zmluvy kontrolovať, zároveň však potrebuje pomoc verejnosti. Hoci výhodnosť zmlúv odborníci dokážu zväčša posúdiť, v silách

OtvoreneZmluvy.sk
sú spoločný projekt
Aliancie Fair-play a
Transparency International
Slovensko.

www.otvorenezmluvy.sk
admin@otvorenezmluvy.sk

Aliancia Fair-play
Západný rad 39
811 04 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5564 0131
mobil: +421 911 724189
fairplay@fair-play.sk
www.fair-play.sk

Transparency International
Slovensko
Bajkalská 25
827 18 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5341 7207
tis@transparency.sk
www.transparency.sk

Otvorené zmluvy

novinárov či mimovládok nie je kontrolovať viac ako 80-tisíc existujúcich zmlúv a potrebujú, aby ich niekto na konkrétne zmluvy upozornil.

Portál sa v hľadaní takýchto zmlúv snaží používateľom proaktívne pomôcť. Automaticky vyhodnocuje zmluvy oproti vopred zadaným kritériám, ktoré odborníci na verejné obstarávanie identifikovali ako časté chyby vyskytujúce sa v zmluvách alebo ako iné potenciálne zaujímavé faktory. Používateľom tak stránka robí akýsi "predvýber" - upozorňuje ich na zmluvy, ktoré by bolo vhodné bližšie preskúmať.

Všima si napríklad chýbajúce údaje o cenách, zmluvy pohybujúce sa okolo konkrétnych cenových hladín alebo zmluvy na tovar a služby z určitých rizikovejších oblastí. Spolu portál vyhodnocuje v súčasnosti jedenásť kritérií. Zmluvy, ktoré im vyhovujú, si potom vyžadujú bližší pohľad používateľa, ktorý overí, či naozaj ide o problematickú zákazku.

Okrem toho umožňuje stránka OtvoreneZmluvy.sk podrobné vyhľadávanie v zmluvách, ich komentovanie, hodnotenie alebo automatický odber zaujímavých zmlúv cez RSS. Tvorcovia sa navyše snažia používateľov motivovať, aby sami pomohli aj s vytváraním hodnotiacich kritérií pre zmluvy tým, že odpovedia na niekoľko krátkych otázok zobrazovaných pri každej zmluve.

Projekt sa pokúša vniesť do kontroly zmlúv koncept tzv. [crowdsourcingu](#), participácie používateľov na dosiahnutí spoločného cieľa. Ten zatiaľ na Slovensku v podobnej oblasti odskúšaný nebol. "Svojim spôsobom ide o experiment. Vo verejnej kontrole boli občania doteraz zvyknutí skôr na bariéry než na veľkú voľnosť. Sme zvedaví, či sa teraz budú ochotní takouto formou zapojiť a aký výsledok z toho môže vzísť," uviedla manažérka Aliancie Fair-play pre IT projekty Eva Vozárová.

Službu preto spúšťajú Aliancia Fair-play a Transparency International Slovensko v testovacej prevádzke. Spätná väzba od používateľov pomôže vyladiť funkcie projektu - najmä tie, ktoré majú upozorňovať na zmluvy hodné

OtvoreneZmluvy.sk
sú spoločný projekt
Aliancie Fair-play a
Transparency International
Slovensko.

www.otvorenezmluvy.sk
admin@otvorenezmluvy.sk

Aliancia Fair-play
Západný rad 39
811 04 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5564 0131
mobil: +421 911 724189
fairplay@fair-play.sk
www.fair-play.sk

Transparency International
Slovensko
Bajkalská 25
827 18 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5341 7207
tis@transparency.sk
www.transparency.sk

Otvorené zmluvy

bližšieho povšimnutia. Dobrovoľníci a nadšenci budú môcť prispieť vlastnými návrhmi na vylepšenia Otvorených zmlúv.

Vývoj projektu podporili donorskými príspevkami **Britské veľvyslanectvo v SR** a **Open Society Institute Budapest**. Spustenie podporili aj spoločnosti Minio a Digmia.

V prípade otázok kontaktujte:

Eva Vozárová / Aliancia Fair-play
email: eva@fair-play.sk
tel.: 0911 724 189

Matej Kurian / Transparency International Slovensko
email: kurian@transparency.sk
tel.: 0915 645 247

OtvoreneZmluvy.sk
sú spoločný projekt
Aliancie Fair-play a
Transparency International Slovensko.

www.otvorenezmluvy.sk
admin@otvorenezmluvy.sk

Aliancia Fair-play
Západný rad 39
811 04 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5564 0131
mobil: +421 911 724189
fairplay@fair-play.sk
www.fair-play.sk

Transparency International Slovensko

Bajkalská 25
827 18 Bratislava
Slovenská republika

tel./fax: +421 2 5341 7207
tis@transparency.sk
www.transparency.sk

